

מסכת מועד קטן

פרק ג'

משנה א'

מדוע אסור להסתפר לכתחילה במועד? שלא יכנס לרגל כשהוא אינו מסופר ויסתפר בחול המועד. **ובאיזה מקרים רבנן התירו?** כשהיה אנוס לפני החג.
מה הדוגמאות שבהם מותר להסתפר בחול המועד? הבא ממדינת הים ומבית השבי או מבית האסורים, והמנודה שהתירו לו חכמים את הנידוי – שמנודה אסור בתספורת, והנודר שנדר לא להסתפר והחכם התיר לו את נדרו. והנזיר והמצורע כשנטהרים וצריכים להתגלח.

משנה ב'

מדוע אסור לכבס לכתחילה במועד? שלא יכנס לרגל עם בגדים שאינם מכובסים ויכבסם בחול המועד. **ובאיזה מקרים רבנן התירו?** כשהיה אנוס לפני החג, או בגדים שצריכים לכבסם הרבה.

הבא דוגמאות שבהם מותר לכבס בחול המועד מפני שהיה אנוס?

1. הבא ממדינת הים ומבית השבי או מבית האסורים.
2. המנודה שהתירו לו חכמים את הנידוי - שמנודה אסור בכיבוס בגדיו.
3. והנודר שנדר לא לכבס והחכם התיר לו את נדרו.
4. וכל הטמאים שנטהרים בחול המועד וצריכים גם כיבוס בגדים כגון המצורע, טמא מת.

הבא דוגמאות שבהם מותר לכבס בחול המועד מפני שצריכים לכבסם הרבה?

1. מטפחות הידים - מגבת לניגוב הידים.
2. מטפחות הספרים - מטפחת ששמים על המסתפר שמותר לו להסתפר בחול המועד.
3. מטפחות הספג - מגבת שמסתפגים בה שיוצאים מהמרחץ.
4. הזבין והזבות והנדות והולדות מותרים גם לכבס את הבגדים.

האם מותר לכתוב בחול המועד? רק דברים שאם לא יכתבם הם יאבדו (דבר האבד).

הבא דוגמאות של דבר האבד?

1. **קידושי נשים** : שכותב על השטר הרי את מקודשת ושמא איש אחד יקדש אותה.
2. **גיטין** : שכותב הרי את מגורשת, ומותר בגלל שרוצה לצאת בשיירא והיא תשאר עגונה.
3. **שוברין** : שהמלוה כותב קבלה ללוה כשמחזיר את הכסף ואם לא יכתוב שובר לא יחזיר את הכסף ואולי לאחר המועד לא יהיה ללוה כסף.
4. **דייתיקי** : צוואה שאדם חולה כותב ומותר שמא הוא ימות.
5. **מתנה** : שאדם כותב בשטר שיתן מתנה שאם לא יכתוב יכול להתחרט.
6. **פרוזבולין** : המלוה כותב לבית דין שהוא מוסר להם את החובות ומותר משום שרוצה לצאת לדרך ושמא לא ימצא בי"ד ויפסיד את חובו.
7. **אגרות שום** : בי"ד כותבים שטר למלוה ששמו את נכסי הלוה ונותנים אותם למלוה במקום החוב.
8. **אגרות מזון** : שטרות שבי"ד כותבים שמכרו את הנכסים בשביל שיהיה מזונות להאשה והבנות.
9. **שטר חליצה** : שטר שבי"ד כותבים שהיבמה עשתה חליצה.
10. **מיאונים** : קטנה יכולה לצאת מבעלה ע"י מיאון שאומרת איני רוצה וכותבים זאת לעדות בשטר ומותר לכתוב שמא היא תגדל לאחר המועד ותצטרך גט.
11. **שטרי בירורין** : כל אחד מהבעלי דינים בוחר לעצמו את הדיין שהוא רוצה, וכותבים זאת בשטר שלא יתחרטו.
12. **גזירות בית דין** : שהדיינים כותבים את הפסק דין ומותר שמא ישכחו.
13. **אגרות של רשות** : אגרות של שאלת שלום בין אדם לחבירו, ומותר לכתוב שמא לא ימצא שליח לאחר המועד.

משנה ד'

איזה שטר אסור לכתוב במועד? שטרי חוב שהלווה כותב למלוה. ואם המלוה לא מאמין ללוה ולכן הוא אינו נותן לו את ההלוואה האם מותר לכתוב? מותר. ואם המלוה מאמין ללוה אבל יש סופר שאין לו כסף האם מותר ללכת אצלו? מותר בשביל שיהיה לו כסף. האם מותר לכתוב או להגיה ספרי תורה תפילין ומזוזות במועד? אסור, ולצורך עצמו מותר לשיטת ר' יהודה.

האם מותר לטוות תכלת בשביל הציצית? מותר בשינוי לשיטת ר' יהודה.

משנה ה'

מה מבטל את השבעה? הרגל מבטל ודווקא כשכבר ישב שלשה ימים, ושבת אינו מבטל. מה מבטל את השלושים? הרגל מבטל ודווקא אם ישב יום אחד, ושבת אינו מבטל. הקובר את מתו ברגל או בשבת האם ימים אלו נחשבים לאחד מימי השבעה? הרגל לא נחשב, ושבת כן נחשב. מה ההבדל בין שבעה לשלושים? שבימי השבעה אסור גם במלאכה.

משנה ו'

האם חג השבועות נחשב כרגל ומבטל את השבעה? לשיטת רבי אליעזר לפני שחרב ביהמ"ק היה נחשב כרגל ולאחר שחרב ביהמ"ק נחשב כשבת ואינו מבטל, ולחכמים נחשב תמיד כרגל. איזה שני חגים נחשבים כרגל ומבטלים? לשיטת רבן גמליאל ראש השנה ויום הכיפורים, ולחכמים הם נחשבים כשבת ואינם מבטלים.

משנה ז'

אלו דברים אסור לעשות במועד על המת? אין קורעין את הבגד, אין חולצים את הכתף (כך היו עושים את הקריעה בלוייה) ואין מברין: לא נותנים את הסעודה הראשונה לאבלים לאחר הקבורה. ולמי כן מותר לעשות את דברים אלו במועד? לקרובי המת אחד משבעה קרובים, ומי הם?

אבא, אמא, אח, אחות, בן, בת, אשה.

על איזו מיטה יושבים קרובי המת בסעודת ההבראה במועד? ומדוע? על מיטה זקופה ולא הפוכה שאין דין כפיית המיטה נוהג במועד. **ובאיזו צורה מגישים להם את האוכל?** דוקא בסלים פשוטים, ולא בטבלא (מגש מהודר) ולא באסקטולא (קערה מכסף או מזהב) ולא בקנון (סל מיוחד). **ומדוע?** בשביל לא לבייש את העניים שמביאים את האוכל לאבלים בסלים פשוטים. **ומתי נוהג דין זה?** בין בחול ובין במועד.

מה אין עושים במועד לאחר הקבורה? אין אומרים את ברכת האבלים. **ומה מותר לעשות?** עומדים כולם בשורה, והאבלים עוברים ומנחמים אותם. **ומה עושים אח"כ?** אומרים למנחמים ללכת לבתיהם ולא ללוות את האבלים לבתיהם.

משנה ח' ט'

מתי אין מניחים את המיטה ברחוב ומדוע? של אנשים אסור דוקא במועד שזה מעורר את ההספד ואסור להספיד במועד. ושל נשים אסור גם בחול מפני הכבוד. **מה זה עינוי?** שכל הנשים מקוננות יחד. **מה זה קינה?** שאחת אומרת דברי קינה וכולן עונות אחריה את מה שאמרה. **מה זה מטפחות?** שמכות כף על כף. **מה מותר לנשים לעשות במועד?** לענות אבל לא מטפחות, ולרי' ישמעאל אלו שסמוכות למיטה מטפחות. **מה עושות הנשים בר"ח, חנוכה ופורים?** מענות ומטפחות אבל לא מקוננות שזה גורם יותר לבכי. **מה עושות הנשים לאחר הקבורה?** לא מענות ולא מטפחות, וכל שכן שלא מקוננות. **מדוע הביא התנא את הפסוק בישעיה?** בשביל לסיים בדבר טוב.